

WYMAGANIA DOTYCZĄCE POSZCZEGÓLNYCH OCEN Z HISTORII DLA KLAS 4

Zmiany po wprowadzeniu Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024

Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
Warszawa, dnia 5 lipca 2024 r. Poz. 966

Rozporządzenie zmieniające w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego **dla szkoły podstawowej**, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

Podstawa prawna dla przedmiotowego systemu oceniania z historii:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej Dz.U. 2019 poz.373 wraz z poprawkami Dz.U. 2022 poz.1780 w sprawie warunków i sposobów oceniania, klasyfikowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
2. **Podstawa programowa.**
3. Wewnątrzszkolny system oceniania.

Wymagania na poszczególne oceny dla klas **czwartych.**

Podczas oceniania, nauczyciel bierze pod uwagę następujące obszary:

1. Wiadomości
2. Umiejętności
3. Stosunek ucznia do przedmiotu

Ocenię podlegają:

prace pisemne wykonywane w czasie zajęć

- pisemne odpowiedzi na pytania
- rozwiązywanie wskazanych zadań
- wykonywanie ćwiczeń
- notatki, plan wydarzeń itp.
- diagnozy przedmiotowe
- testy kontrolne
- sprawdziany nauczycielskie tzw. kartkówki, sprawdziany pisemne z poszczególnych działów
- zadania powtórzeniowo - kontrolne

wypowiedzi ustne

- dłuższe wypowiedzi
- udział w dyskusji
- aktywność na zajęciach
- prezentacja pracy własnej lub grup
- sprawdziany ustne

prace praktyczne

- projekt (np. drzewo genealogiczne)
- gromadzenie i segregowanie materiałów na określony temat
- posługiwanie się mapą
- współpraca w grupie
- samokształcenie
- inne

występy podczas szkolnych akademii z okazji świąt państwowych i wydarzeń historycznych

udział i osiągnięcia w konkursach szkolnych i pozaszkolnych

praca pozalekcyjna np. udział w zajęciach koła (o ile jest organizowane przez szkołę)

Treści nauczania - wymagania szczegółowe

- Elementy historii rodzinnej i regionalnej.
Uczeń:
 - 1) zbiera informacje na temat historii swojej rodziny, gromadzi pamiątki rodzinne i opowiada o nich
 - 2) poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych, zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje
- Najważniejsze elementy polskiego dziedzictwa kulturowego
Uczeń:
 - 1) zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn państwowy), najważniejsze święta narodowe i państwowe, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie
 - 2) wiąże najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami
- Refleksja nad historią jako nauką.
Uczeń:
 - 1) wyjaśnia na czym polega praca historyka
 - 2) wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii i posługuje się pojęciami chronologicznymi
 - 3) rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych
 - 4) odróżnia historię od dziejów legendarnych
- Postacie i wydarzenia o doniosłym znaczeniu dla kształtowania polskiej tożsamości kulturowej.
Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o:
 - 1) księciu Mieszku i czeskiej Dobrawie - chrzcie Polski
 - 2) Bolesławie Chrobrym - pierwszym królu - zjeździe w Gnieźnie
 - 3) Kazimierzu Wielkim - ostatnim z Piastów
 - 4) królowej Jadwidze, Władysławie Jagielle, unii polsko - litewskiej i zwycięstwie grunwaldzkim
 - 5) Mikołaju Koperniku i krakowskich żakach
 - 6) Janie Zamoyskim - wodzu i mężu stanu
 - 7) królu Janie III Sobieskim i innych bohaterach wojen XVII
 - 8) Tadeuszu Kościuszcze i kosynierach spod Racławic
 - 9) Janie Henryku Dąbrowskim i Józefie Wybickim oraz polskim hymnie
 - 10) Romualdzie Traugutcie i powstańczym państwie
 - 11) Marii Skłodowskiej - Curie - laureatce Nagrody Nobla
 - 12) Józefie Piłsudskim i jego żołnierzach
 - 13) Eugeniuszu Kwiatkowskim i budowie Gdyni
 - 14) " Zoście", "Alku", " Rudym", i " Szarych Szeregach"
 - 15) Witoldzie Pileckim - jego wojennych i powojennych wyborach, Danucie Siedzikównie " Ince"
 - 16) papieżu Janie Pawle II i jego pierwszej pielgrzymce do Polski
 - 17) " Solidarność" i jej bohaterowie
- Treści dodatkowe, nieobowiązkowe do wyboru przez nauczyciela w porozumieniu z uczniami. Nauczyciel może zaproponować także inną tematykę, ważną dla jego uczniów.
 - Plemiona słowiańskie

- Misja świętego Wojciecha
- Zamki i rycerze
- Złoty wiek kultury polskiej
- Polska spichlerzem Europy/ Gdańsk
- Zygmunt III Waza
- Obiady czwartkowe
- Strajk dzieci we Wrześni
- Bitwa Warszawska 1920 r.

Podstawa programowa w zakresie przedmiotu historia nie zawiera skodyfikowanego zapisu wydarzeń i dat, zaś obok wymienionych w niej wydarzeń i postaci mogą być wymienione także inne.

Pkt 1

OCENA **CELUJĄCA**

WIADOMOŚCI

UCZEŃ:

WIADOMOŚCI

Uczeń:

- **zna wszystkie treści nauczania przedstawione powyżej w podstawie programowej**
- zna przyczyny, przebieg i skutki omawianych wydarzeń, faktów, zjawisk, postaci i dat historycznych np. mała i wielka ojczyzna, polskie symbole narodowe, legendarne początki państwa, w Polsce Piastów i Jagiellonów / Mieszko I, Bolesław Chrobry, Kazimierz Wielki, Władysław Jagiełło, epoka stanisławowska, insurekcja kościuszkowska, powstanie styczniowe, Józef Piłsudski i jego żołnierze, bohaterowie Solidarności, znani Polacy itd.
- ma dużą wiedzę z historii regionu

UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń:

- zna i dostrzega oraz wskazuje związki między teraźniejszością, a przeszłością
- bezbłędnie przedstawia kolejność poznanych zdarzeń w poszczególnych krajach, wskazuje ich przyczynę i skutki
- zna i rozumie znaczenie postaci historycznych w wydarzeniach
- bezbłędnie posługuje się zasadami chronologii
- potrafi nie tylko korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, ale umie również samodzielnie wyszukiwać wiadomości z różnych źródeł
- wzbogaca swoją wiedzę poprzez czytanie książek lub artykułów o treści historycznej, odpowiedniej do wieku
- potrafi nie tylko poprawnie rozumować kategoriami ściśle historycznymi, ale również umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznawczymi w czasie lekcji na innych przedmiotach

- stosuje język przedmiotu
- potrafi powiązać dzieje własnego regionu z dziejami Polski lub historią powszechną
- wyraża samodzielny, krytyczny stosunek do określonych zagadnień przeszłości, w stopniu odpowiednim do wieku
- Umiejętnie dowodzi swoich racji, używając odpowiedniej argumentacji będącej skutkiem nabytej samodzielnie wiedzy
- stosuje zdobyte wiadomości i umiejętności w nowych sytuacjach
- wykazuje aktywną postawę w czasie lekcji
- aktywnie pracuje w grupie rówieśniczej, właściwie komunikując się z rówieśnikami, bierze odpowiedzialność za efekty swojej i kolegów pracy. Potrafi również pracować samodzielnie

STOSUNEK UCZNIĄ DO PRZEDMIOTU

Uczeń:

- bierze udział w konkursach historycznych i uzyskuje w nich odpowiednie miejsca
- z wielkim zaangażowaniem i starannością wykonuje zadania dodatkowe
- w pracach grupowych jest inicjatorem nowych rozwiązań i pomysłów
- wykazuje się przykładową postawą patriotyczną w trakcie apeli i uroczystości szkolnych, związanych z rocznicami i świętami państwowymi

Pkt 2

OCENA **BARDZO DOBRA**

WIADOMOŚCI

Uczeń:

- **zna w stopniu bardzo dobrym treści nauczania przedstawione powyżej w podstawie programowej**
- zna przyczyny, przebieg i skutki omawianych wydarzeń, faktów i zjawisk np. mała i wielka ojczyzna, polskie symbole narodowe, legendarne początki państwa, w Polsce Piastów i Jagiellonów / Mieszko I, Bolesław Chrobry, Kazimierz Wielki, Władysław Jagiełło, epoka stanisławowska, insurekcja kościuszkowska, powstanie styczniowe, Józef Piłsudski i jego żołnierze, bohaterowie Solidarności, znani Polacy
- ma dużą wiedzę z historii regionu

UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń:

- zna i dostrzega oraz wskazuje związki między teraźniejszością, a przeszłością
- bezbłędnie przedstawia kolejność poznanych zdarzeń, wskazuje ich przyczynę i skutki
- zna i rozumie znaczenie postaci historycznych w wydarzeniach
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji
- samodzielnie interpretuje fakty, potrafi uzasadnić swoje stanowisko, właściwie formułuje wnioski i broni swoich poglądów

- wykazuje się aktywną postawę w czasie lekcji
- aktywnie pracuje w grupie rówieśniczej
- potrafi pracować samodzielnie
- bierze udział w konkursach historycznych
- rozwiązuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności
- potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo - skutkowych, wykorzystując wiedzę przewidzianą programem, nie tylko z zakresu historii, ale również pokrewnych przedmiotów

STOSUNEK UCZNIĄ DO PRZEDMIOTU

Uczeń:

- samodzielnie zdobywa informacje historyczne z różnych źródeł, dzieli się z uczniami swoją wiedzą
- często przewodzi w grupie, jest liderem
- chętnie wykonuje zadania dodatkowe
- rzetelnie przygotowuje się do lekcji
- chętnie bierze udział w projektach

Pkt 3

OCENA **DOBRA**

WIADOMOŚCI

Uczeń:

- **zna w stopniu dobrym treści nauczania przedstawione powyżej w podstawie programowej**
- poprawnie używa terminów historycznych np. genealogia, chronologia, unia personalna, insurekcja, germanizacja, rusyfikacja
- popełnia tylko nieliczne błędy w trakcie wykonywania zadań
- zna daty początkowe i końcowe wydarzeń i procesów historycznych np. chrzest Polski, zjazd w Gnieźnie, wojna ze Szwecją itp.
- dostrzega i wykazuje związki między teraźniejszością, a przeszłością
- ma wiedzę z historii regionu

UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń:

- stara się dobrze operować mapą historyczną (wskazuje granice państw, główne miasta i miejsce wydarzeń)
- charakteryzuje lub streszcza tekst źródłowy
- bierze udział w dyskusji, prezentuje własne zdanie
- buduje coraz dłuższe wypowiedzi ustne i pisemne na tematy historyczne
- jest aktywny w czasie lekcji
- poprawnie formułuje wnioski i potrafi bronić swoich poglądów

STOSUNEK UCZNIĄ DO PRZEDMIOTU

Uczeń:

- chętnie współpracuje z grupą
- często wykazuje inicjatywę
- stara się brać udział w projektach

Pkt 4**OCENA DOSTATECZNA****WIADOMOŚCI****Uczeń:**

- **zna w stopniu dostatecznym treści nauczania przedstawione powyżej w podstawie programowej**
- zna najważniejsze wydarzenia historyczne np. chrzest Polski, koronacja Bolesława Chrobrego, bitwa pod Grunwaldem, Konstytucja 3 maja, rozbiory itd.
- zna daty najważniejszych wydarzeń historycznych i potrafi zaznaczyć na osi czasu minione wydarzenia
- potrafi określić kolejność zdarzeń / chronologia
- krótko charakteryzuje poznane wydarzenia
- przyporządkowuje najważniejsze pojęcia i nazwiska okresowi historycznemu np. Władysław Jagiełło / bitwa pod Grunwaldem
- ma niewielką wiedzę z historii regionu

UMIEJĘTNOŚCI**Uczeń:**

- potrafi ułożyć ciąg chronologiczny wydarzeń
- potrafi samodzielnie, w stopniu podstawowym posługiwać się mapą historyczną
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym
- rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowych
- potrafi zbudować krótką, logiczną wypowiedź na tematy historyczne
- udziela prawidłowe odpowiedzi na pytania nauczyciela

STOSUNEK UCZNIĄ DO PRZEDMIOTU**Uczeń:**

- przygotowuje się do lekcji i próbuje w niej uczestniczyć
- potrafi współpracować w grupie

Pkt 5**OCENA DOPUSZCZAJĄCA****WIADOMOŚCI****Uczeń:**

- **zna w stopniu dopuszczającym treści nauczania przedstawione powyżej w podstawie programowej**
- posiada wiedzę dotyczącą zdarzeń z dziejów Polski i świata np. od Polski Piastów do bohaterów Solidarności, na poziomie koniecznym (wskazania nauczyciela)
- zna podstawowe pojęcia np. rusyfikacja, germanizacja
- zna nazwiska postaci historycznych poznanych w klasie czwartej np. Mieszko I, Józef Piłsudski
- potrafi podać daty najważniejszych wydarzeń Polski i wybranych krajów przykładowo 966, 1939
- zna w niewielkim stopniu historię regionu

UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń:

- przy pomocy nauczyciela potrafi wskazać na mapie miejsca najważniejszych wydarzeń
- potrafi określić kolejność wydarzeń
- rozumie polecenia nauczyciela
- próbuje odpowiedzieć na zadane pytanie
- nie potrafi formułować własnych wniosków
- ma poważne braki w wiedzy, które jednak może nadrobić w dłuższym okresie

STOSUNEK UCZNIĄ DO PRZEDMIOTU

Uczeń:

- prowadzi zeszyt przedmiotowy
- współpracuje w grupie
- przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające podstawowych umiejętności

Pkt 6

OCENA NIEDOSTATECZNA

WIADOMOŚCI

Uczeń:

- nie opanował wiedzy i podstawowych umiejętności wynikających z podstawy programowej
- nie zna najważniejszych postaci historycznych, dat, i zjawisk
- nie zna chronologii wydarzeń
- nie zna i nie potrafi wyjaśnić podstawowych terminów historycznych

UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń:

- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności

- ma braki w wiedzy na tyle duże, że nie rokuje nadziei na ich nadrobienie, nawet przy pomocy nauczyciela

STOSUNEK UCZNIĄ DO PRZEDMIOTY

Uczeń:

- okazuje lekceważący stosunek do przedmiotu
- nie stara się nadrobić braków
- jest stale nieprzygotowany do lekcji
- często dezorganizuje pracę kolegów
- nie prowadzi systematycznie zeszytu przedmiotowego